

Urice medkulturnega dialoga – model muslimanska kultura

Ciljna skupina:

- mladi stari med 12 in 15 let.

Struktura Uric medkulturnega dialoga:

- 1. del (45 min) – reševanje testa sprejemanja različnosti in obravnava pojmov povezanih z medkulturnostjo;
- 2. del (45 min) – didaktična aktivnost »Biografija«;
- 3. del (45 min) – pogovor s predstavnico_kom muslimanske¹ kulture.

Prvi del delavnice

Cilji reševanja testa sprejemanja različnosti:

- priprava udeležencev_k delavnice za bolj interaktivne metode v nadaljevanju delavnice;
- osvestiti udeležence_ke o kompleksnosti in nivojih pojma medkulturni dialog;
- pripraviti pogoje za diskusijo o razumevanju terminov v povezavi s pojmom medkulturnost;
- ponuditi možnost umestitve posamezne_ga udeleženke_ca v določen tip sprejemanja kulturne in etnične različnosti.

Specifikacija časovne izvedbe reševanja testa sprejemanja različnosti²:

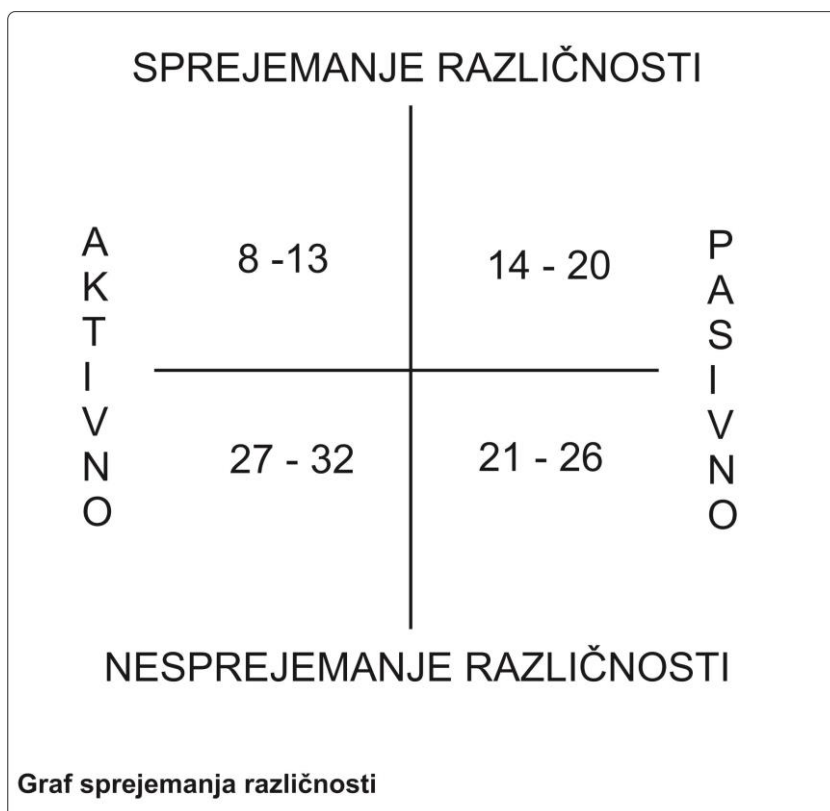
- reševanje testa (15 min);
- individualno ovrednotenje podanih odgovorov (5 min);
- izris grafa sprejemanja različnosti na ravni vseh udeležencev_k (5 min);
- analiza in diskusija o testu ter grafu sprejemanja različnosti ter pojasnjevanje terminov v povezavi s pojmom medkulturnost (20 min).

¹ Model se lahko prilagodi tudi za osveščanje o drugih religijah.

² Test najdete na zadnjih straneh navodil za izvedbo Uric medkulturnega dialoga.

Koraki izvedbe prvega dela delavnice:

- Vodja delavnice (v nadaljevanju vodja) udeležencem_kam pojasni, preden razdeli teste sprejemanja različnosti, da testi ostanejo njim in da ne bodo pobrani z namenom nadaljnje analize. Na ta način se udeležencem_kam zagotovi diskretnost in varnost z namenom, da na vprašanja odgovarjajo iskreno.
- Vodja vsakemu udeležencu_ki po rešitvi testa da delovni list z lestvico vrednotenja odgovorov in opise tipov tolerantnosti, v katerega se lahko umesti po tem, ko sešteje točke.
- Vodja udeležence_ke prosi, da mu/ji vsoto točk zavedejo na lepilne lističe. Vodja uporabi lističe s točkami za prikaz grafa sprejemanja različnosti (slika 1), na podlagi katerega lahko poda oceno o nivoju sprejemanja različnosti na ravni celotne skupine udeležencev_k. Graf medtem, ko udeleženci_ke vrednotijo svoje teste, nariše na tablo ali drugo površino. Lističe nalepi v ustrezen kvadrant glede na zapisano število točk.

Slika 1: Graf sprejemanja različnosti.

- Sledi analiza grafa sprejemanja različnosti in diskusija o testu sprejemanja različnosti ter razumevanju terminov v povezavi s pojmom medkulturnost, kot so: diskriminacija, asimilacija, predsodek, stereotip, sovražni govor, medkulturni dialog itd.

Drugi del delavnice

Cilji didaktične aktivnosti »Biografija«:

- ozavestiti udeležence_ke o njihovi dejanski ravni poznavanja in razumevanja muslimanske kulture;
- ponuditi pogoje za razmislek udeležencev_k o odnosu večinske populacije in medijev do muslimanske kulture;
- zvišati raven poznavanja in razumevanja izvora predsodkov in stereotipov do različnih;
- seznaniti udeležence_ke s psihologijo prvega vtisa.

Specifikacija časovne izvedbe didaktične aktivnosti »Biografija«

Trajanje aktivnosti je 45 min. Podrobna specifikacija:

- razdelitev dela prostora, kjer poteka delavnica, na tri dele, dosledna obrazložitev metode in razdelitev fotografij, na kateri je musliman³ (8 min);
- branje (prikaz na PowerPoint⁴ predstavitvi) trditev iz življenja muslimana iz fotografije, razvrščanje udeležencev_k po prostoru glede na to, s katerim od treh navedenih trditev v vsakem posameznem sklopu se udeleženec_ka strinja in argumentiranje odločitve (15 min);
- pregled vseh resničnih trditev o muslimanu iz fotografije (1 min);
- razdelitev fotografij zakrite muslimanke, branje trditev iz življenja muslimanke na fotografiji, razvrščanje udeležencev_k po prostoru glede na to, s katerim od treh navedenih trditev v vsakem posameznem sklopu se udeleženec_ka strinja in argumentiranje odločitve (15 min);

³ Vrstni red je lahko tudi zamenjan in torej udeleženke_ci najprej izbirajo med dejstvi, ki bi naj veljala za muslimanko. Prav tako se lahko sklop s presojanjem dejstev o muslimanu in nato o muslimanki ustrezno skrajša. Odvisno pač od tega, koliko časa ima izvajalec_ka delavnice na voljo. Lahko na primer izvede tudi samo sklop z dejstvi iz življenja muslimana ali samo iz življenja muslimanke. Zaželeno je, da uporabi fotografijo osebe, ki bo v sklopu tretjega dela delavnice dejansko prisotna.

⁴ PowerPoint predstavitve »Urice_muslimanska_kultura_MSOSK_15« je priloga teh navodil.

- pregled vseh resničnih trditev o muslimanki iz fotografije in predstavitev psihologije prvega vtisa⁵, »halo efekta«⁶ ter vplivov na oblikovanje stališč o pripadnikih_cah manjšin (6 min).

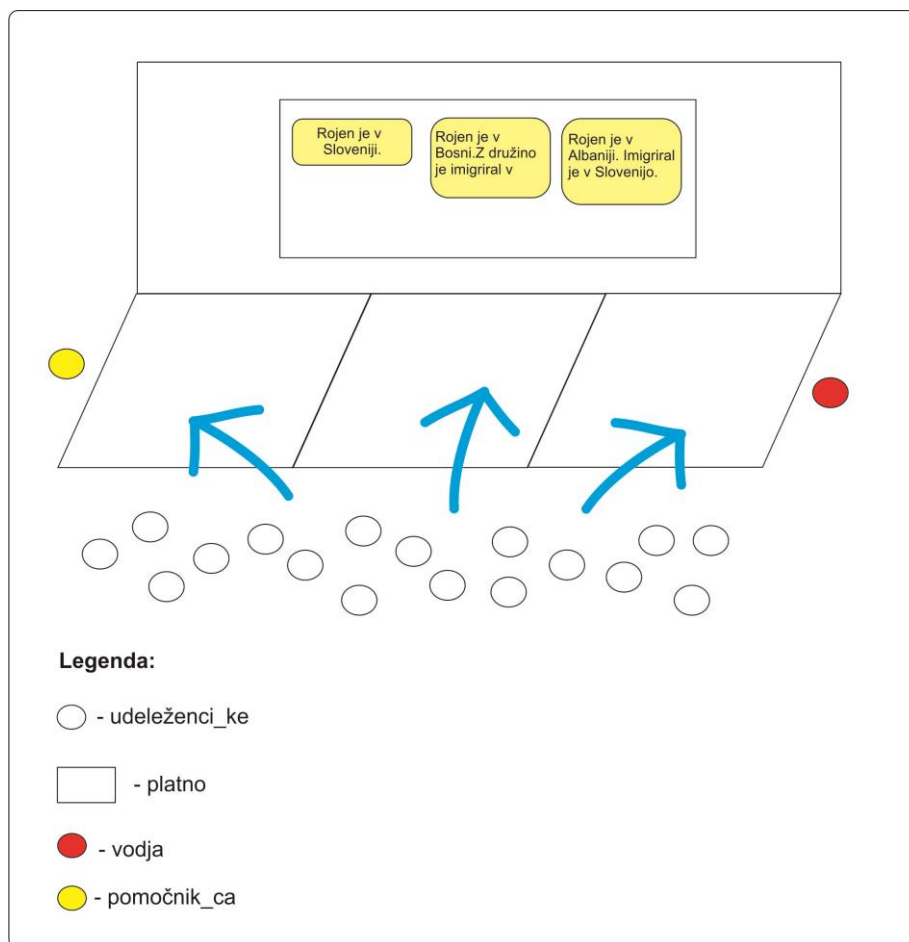
Koraki izvedbe drugega dela delavnice:

- Vodja aplicira didaktično aktivnost »Biografija«:
 - del prostora, v katerem poteka delavnica, razdeli na tri dele (glej sliko 1);
 - vodja razdeli fotografijo moškega, za katerega pove, da je muslimanske vere;
 - udeleženke_ce na začetku postavi pred razdeljenim prostorom in jim poda navodilo, da se razvrstijo v enega izmed delov na podlagi svojega strinjanja z eno izmed treh trditev, ki jih bo vodja v 7. oziroma 8. sklopih prebral_a o osebi, katere fotografijo prejeme vsak_a udeleženec_ka. Pove, da je ena trditev resnična, preostali dve pa ne. Pove tudi, da bo po vsakem sklopu naključno izbral_a nekaj oseb, ki jih bo povprašal_a, zakaj so se odločile, kot so se.
 - Vodja prebere prve tri trditve, ki se izpišejo na PowerPoint predstavitvi. Nato pozove udeležence_ke, da se razvrstijo v tisti del prostora, s katerega trditvijo se strinjajo oziroma menijo, da je za osebo na fotografiji resnična. Če se strinjajo s trditvijo, ki je na PowerPoint predstavitvi na desni strani, se postavijo desno, če s tisto, ki je na sredini, na sredino in če na levi, levo. Pomočnik_ca vodje tekom aktivnosti na natisnjeni verziji trditev sproti beleži, za katero trditev v posameznem sklopu se je odločilo največje število oseb. Ta podatek nato služi za analizo izvajalcev_k po zaključku delavnice in je lahko pokazatelj, kako večina gledano splošno vidi oziroma pojmuje muslimana in kako muslimanko.

⁵ Pri prvem srečanju oziroma vtisu pogosto pride do tvorjenja izkrivljenih slik o človeku oziroma o neki kulturi in sicer zato, ker ščepec informacij, ki jih ob prvem srečanju dobimo, radi posplošujemo na celotno osebnost ali kulturo. Pri tem pozabljamo, da sta vedenje in videz pogojena s konkretno situacijo in stanjem človeka oziroma ljudi. Velja, da do raznih izkrivljanj prihaja zaradi naših subjektivnih kognitivnih socialnih okvirjev oziroma izkušenj, pričakovanj ter vrednot. Velik vpliv na izkrivljanje podobe ob prvem vtisu imajo tudi morebitni predsodki in stereotipi, ki jih imamo.

⁶ »Halo efekt« je napačno kategoriziranje oziroma pripisovanje lastnosti, ko človeku, pri katerem prepoznamo eno pozitivno lastnost, preprosto pripišemo še druge pozitivne lastnosti. To sicer v nekaterih primerih lahko drži, pogosteje pa to ni upravičeno. Po tem principu bomo nekemu, ki se zdi npr. optimističen ali je pripadnik_ca nam ljube kulture, pripisali lastnosti kot so bistrrost, priljubljenost in uspešnost, čeprav za to nimamo dokazov. Pri »halo efektu« lahko gre tudi za pripisovanje negativnih lastnosti, npr. človeka, ki bi se na našem prvem srečanju veliko pritoževal, bi označili za dolgočasnega, asocialnega in slabiča.

- Ko se udeleženci_ke razvrstijo, vodja naključno izbere nekoga v vsakem izmed delov prostora (kjer pač udeleženke_ci so) in ga oziroma jo prosi za pojasnilo, zakaj se je odločil_a, tako kot se je. V kolikor vse udeleženke_ci zasedejo samo en del prostora, izbere dve ali tri osebe in jih prosi za komentar. Vodja pojasnila odločitev komentira po potrebi. Vodja razkrije resnične trditve šele po tem, ko z udeleženci_kami obravnava vse sklope trditve o osebi na fotografiji.
- Ko so resnične trditve razkrite, lahko vodja udeležence_ke pozove h komentiranju dejanskega profila osebe na fotografiji. Pove tudi njeno ime in priimek.
- Vodja nato udeležencem_kam razdeli fotografijo zakrite muslimanke (če je z udeleženci in udeleženkami pred tem obravnaval/-a trditve o muslimanu) in izvede aktivnost na enak način kot predhodno.
- Po tem, ko se komentira tudi dejanski profil druge osebe na fotografiji, vodja povzame naslednje zaključke:
 - opozori na nedoslednosti posploševanja oziroma stereotipiziranja pripadnikov_c manjšin;
 - opozori na podobo, ki se o muslimanski skupnosti ustvarja preko medijev in politik ter pozove h kritičnemu sprejemanju informacij;
 - opozori na veliko možnost napačne slike o človeku, ki jo ustvarimo na podlagi prvega vtisa in/ali »halo efekta«;
 - opozori, kako naša stališča o manjšinah vplivajo na razvoj in kontinuiteto diskriminacijskih politik.

Slika2: Prostorska organizacija pri aktivnosti »Biografija«

Tabeli s trditvami⁷

- **dr. Ahmed Pašić**

Rojen je v Bosni. Z družino je imigriral v Slovenijo.	Rojen je v Sloveniji.	Rojen je v Albaniji. Imigriral je v Slovenijo.
Ima končano osnovno šolo.	Ima končano srednjo šolo.	Po izobrazbi je doktor znanosti.
Govori angleški, nemški, slovenski in malezijski jezik.	Govori bosanski in nemški jezik. Njegovo razumevanje in znanje slovenskega jezika je osnovno.	Govori albanski jezik. Njegovo razumevanje in znanje slovenskega jezika je zelo slabo.
Denar dobi z občasnim delom za skupino Islamska država (IS) ⁸ .	Tri leta je v Singapurju opravljal funkcijo menedžerja za logistiko v ameriškem podjetju.	Od leta 2005 je lastnik pekarnice.
Svojo soprogo je spoznal preko interneta.	Je samski.	S soprogo imata štiri otroke in načrtujeta še enega.
Je pobudnik in koordinator prostovoljske skupine ter član humanitarnega društva.	Ima dobre retorične sposobnosti, zato občasno posoja svoj glas za snemanje reklam na lokalni radijski postaji.	Vsako leto sodeluje na prireditvi Buregdžijada (dnevi bureka v mestu Niš).
Na volitvah vedno odda svoj glas. Je pa proti temu, da imajo volilno pravico tudi ženske.	Če bi imel volilno pravico v Sloveniji, se tukajšnjih volitev ne bi udeleževal, ker to ni njegova matična država.	V svojem življenju je v Sloveniji že kandidiral za župana in prišel v drugi krog.
Njegova želja je čim več zaslužiti in denar deliti s svojimi sorodniki v Bosni.	Njegova želja je širiti pozitivno energijo med vsemi ljudmi.	Njegova želja je v muslimansko vero spreobrniti čim več ljudi.

Izjava dr. Ahmeda Pašića: »Dejstvo je, da je v Sloveniji največji sovražnik položnica. Ne Bosan'c, Srb ali Slovenec. Ljudje so to spoznali. Če ne bomo držali skupaj, bomo propadli vsi, tako Bosanci kot Srbi in Slovenci.«

⁷ Držijo dejstva, ki so označena krepko. V kolikor bi bilo pri aplikaciji metode govora o drugih osebah, je potrebno predhodno od njih pridobiti soglasje.

⁸ Nekaj informacij o IS: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-29052144>

• **Faila Pašić Bišić**

Rojena je v Sloveniji in živi na Jesenicah.	Rojena je v Bosni. V Slovenijo je prišla med vojno kot begunka. Živi v Ljubljani, v Fužinah.	Rojena je v Albaniji. V Slovenijo je prišla z možem, ki je dobil službo v gradbeništvu. Živi v Ljubljani.
Je brez šolske izobrazbe. Posveča se družini in prostovoljnemu delu.	Je magistrska študentka mednarodnega poslovanja v Ljubljani.	Končala je triletno poklicno šolo.
Poročena je z moškim, v katerega se je zaljubila, ga spoštuje in ki ji spoštovanje vrača in ima z njim dva otroka.	Poročena je z moškim, ki ji ga je določila družina in ima z njim tri otroke.	Je samska in nima otrok.
Hidžab (naglavno ruto) nosi, ker ga ženskam zapoveduje Koran.	Hidžab nosi, ker tako zapoveduje njen soprog.	Hidžab nosi ponosno in po svoji volji.
Prijateljuje samo z ženskami muslimanske veroizpovedi, ki nosijo hidžab.	Med njenimi prijatelji so tudi istospolno usmerjeni moški.	Prijateljuje z različnimi ljudmi. V družbi prijateljev moškega spola pa je le v primeru, če je z njo tudi njen soprog.
Kot prva zakrita muslimanka je kandidirala na evropskih volitvah.	V politiko se kot ženska ne sme vključevati.	Politika v Sloveniji je ne zanima, aktivno pa spremlja in se odziva na to, kaj se dogaja v njeni matični državi.
Projekti, v katere je bila v zadnjem času aktivno in prostovoljno vključena: <ul style="list-style-type: none"> aktivnosti proti uporabi alkohola; informiranje proti umetni prekinitvi nosečnosti, je aktivistka v Društvu za varstvo in proti mučenju živali. 	Njene glavne aktivnosti so: <ul style="list-style-type: none"> rojevanje in vzgoja otrok, streženje možu, dobrodelnost v času ramazanskega bajrama. 	Nekateri projekti, v katere je bila v zadnjem času aktivno in prostovoljno vključena: <ul style="list-style-type: none"> pomoč poplavljenim območjem v Sloveniji, v BiH in Srbiji, v sklopu humanitarnih akcij je obiskala Kosovo, Gazo in Sirijo, na Filipinih preko človekoljubnega društva skrbi za izobraževanje otrok.

Izjava Faile Pašić Bišić: »**O muslimanih se govori kot o skupini, ki je prišla od nekod, je povezana s skupinami, ki uničujejo, razdirajo, pobijajo, sovražijo, zanemarja pa se dejstvo, da smo na evropskih tleh prisotni že stoletja.**«

Slika 3 in 4: levo dr. Ahmed Pašić, desno Faila Pašić Bišić.

Tretji del delavnice

Cilji pogovora s predstavnico_kom muslimanske kulture:

- udeležencem_kam omogočiti informacije o muslimanski kulturi iz prve roke;
- razbijati predsodke in stereotipe o muslimanski kulturi;
- razvijati kritično mišljenje udeležencev_k.

Trajanje pogovora:

- 45 min oziroma dokler je interes.

Obrazložitev aktivnosti:

Tretji del delavnic predvideva obisk zakrite muslimanke ali drugega predstavnika muslimanske kulture, ki je pripravljen odkrito odgovoriti na vsa (ali vsaj veliko večino) vprašanja udeležencev_k o muslimanski kulturi. Vodja lahko pred obiskom po zaključeni didaktični aktivnosti »Biografija« ponudi udeležencem_kam možnost, da vprašanja za gosta_jo napišejo na lističe. S tem se zagotovi občutek varnosti udeležencev_k in pa zagotovi skupini prilagojeno ter s tem učinkovito delovno dinamiko in klimo v zadnjem delu delavnice. Vodja sam_a presodi glede na značilnosti skupine, če bo ponudil_a to opcijo ali ne. V prvi meri je seveda zaželeno, da se vprašanja gostu_ji postavljajo neposredno.

Izbira sogovornika_ce je zelo pomembna. Kredibilen_na gost_ja delavnice lahko s svojim prispevkom sproži pri udeležencih_kah, da svoje predsodke in stereotipe o muslimanski kulturi postavijo pod vprašaj. Večinoma velja, da mladi dobijo informacije o različnih kulturah predvsem iz medijev, ki pa so velikokrat senzacionalistične in s tem slabo predstavljene iz gledišč vseh vključenih oziroma omenjenih. Zato je delavnica Urice medkulturnega dialoga izvrstna priložnost za pridobitev informacij o družbeni realnosti manjšin oziroma za pridobitev kredibilnih informacij iz prve roke. Velja pa tudi, da se o manjšinah ne moremo in ne smemo pogovarjati brez manjšin.

Priporočeno, da je muslimanka ali musliman na fotografiji resnično oseba, ki pred udeležence_ke stopi v tretjem delu delavnice. Ni potrebno, da sta gosta oba, je pa zaželeno, če je mogoče.

Vodja v predhodni obrazložitvi poteka delavnice udeležencem_kam zamolči ime in priimek gosta_je. Ženska oziroma moški na fotografiji bo tako deloma gost_ja presenečenja. Tak pedagoški pristop »presenečenja« v prvi meri omogoča večjo čustveno angažiranost pri učenju in s tem večji ter dolgotrajnejši učinek, v drugi meri pa bodo vprašanja, če jih bodo udeleženci_ke zapisovali_e, brez cenzure in bodo pokazala na dejansko vedenje in poznavanje muslimanske kulture ter na stereotipe in predsodke. V tretji meri z izkustveno komponento omogoča udeležencem_kam tudi spoznanje, da svoje predsodke, stereotipe in sovražni govor dejansko »lepimo« na konkretne osebe, z obrazom, imenom in priimkom.

Avtor: Mladinski svet Občine Slovenske Konjice, 2015

Kontakt: info@msosk.si, karmen.kukovic@msosk.si

Test sprejemanja različnosti

Pred sabo imaš 8 (osem) vprašanj, ki se navezujejo na tvoj odnos oziroma razmišljanje o etničnih in kulturnih manjšinah. Vsako vprašanje ima 4 (štiri) možne odgovore. Pri vsakem lahko izbereš samo 1 (en) odgovor.

1. Priča si fizičnemu nasilju. Tri mladoletne osebe pretepejo fanta, ker je razkrit gej. Kaj narediš?

- a. Pravilno! Vključim se v pretep.
- b. Sem proti takemu ravnanju. V mislih obsojam dejanje, vendar ne naredim ničesar. Grem mimo.
- c. Sem proti takemu ravnanju. Hitro razmislim, kako pomagati fantu.
- d. Strinjam se s takim ravnanjem. Morda ga bo to spravilo k pameti.

2. Danes je prvi šolski dan po poletnih počitnicah. Razredničarka vam predstavi novo sošolko. Gre za dekle muslimanske vere, ki nosi naglavno ruto. Med odmorom...

- a. ... jo diskretno opazujem iz varne razdalje. Ker je muslimanka, mi povzroča nelagodje.
- b. ... stopim do nje in ji povem, da me njena ruta zelo moti.
- c. ... stopim do nje in jo povprašam, od kod prihaja, kje živi, če ima kakšnega brata ali sestro itd.
- d. ... se ji večkrat prijazno nasmehnem.

3. Kaj misliš, da bi morala Avstrija narediti za šoloobvezne otroke priseljencev iz Slovenije?

- a. Ničesar! Naj se vrnejo nazaj v Slovenijo.
- b. Omogočiti bi jim morala individualni intenzivni pouk nemškega jezika, pouk slovenskega jezika ter prevajalca, ki bi jim bil v pomoč pri rednem pouku.
- c. Zase naj poskrbijo sami ali pa naj za njih poskrbi Slovenija.
- d. Omogočiti bi jim morala vsaj individualni intenzivni pouk nemškega jezika, da bi lahko čim prej razumeli snov pri rednem pouku.

4. Kaj misliš, da bi morala Republika Slovenija narediti za šoloobvezne otroke priseljencev iz Romunije, Albanije, Kosova, Bosne in Hercegovine itd.?

- Ničesar! Naj se vrnejo nazaj, od koder so prišli.
- Omogočiti bi jim morala individualni intenzivni pouk slovenskega jezika, pouk njihovega maternega jezika ter prevajalca, ki bi jim bil v pomoč pri rednem pouku.
- Zase naj poskrbijo sami ali pa država, iz katere prihajajo.
- Omogočiti bi jim morala vsaj individualni intenzivni pouk slovenskega jezika, da bi lahko čim prej razumeli snov pri rednem pouku.

5. V časopisu zaslediš novico, da so v Sloveniji prepovedali prodajo nove računalniške igre, v kateri se lahko strelja na Rome, črnce, muslimane in Žide. Kaj si misliš o tem?

- Podpiram prepoved. Če izvem, da ima kateri od mojih prijateljev to igro, mu oziroma ji bom predlagal/-a, da jo ne igra.
- Igra bi morala biti dovoljena. Saj je samo igra. Vprašal/-a bom starše, če bi jo lahko kupili v državi, kjer ni prepovedana.
- Podpiram prepoved.
- Mislím, da je to nekoliko pretiran ukrep. Igra se mi zdi smešna, a je ne bi igral/-a.

6. Tvoja prijateljica na zabavi pove tale vic: »Zakaj imajo črnci bele dlani? Zato, da pri obiranju ne umažejo bombaža.« Kaj narediš?

- Rasističnih vicev ne odobravam. Vendar tega ne povem na glas.
- Prijateljici in vsem takoj povem, da so takšni vici žaljivi in da spodbujajo nestrpnost.
- Smejím se z ostalimi. Zdi se mi zabaven. Še sam/-a povem enega rasističnega.
- Smejím se z ostalimi. Saj je samo vic.

7. Priseljenska družina iz Albanije je v tvoji ulici odprla pekarno. Ponoči je nekdo na izložbeno okno pekarne napisal grafit: »MRŠ ŠIPTARJI!«. Kaj si misliš o tem?

- Všeč mi je. Dovolj slovenskih pekarn imamo.
- Sram bodi človeka, ki je to napisal! Lastniku pomagam odstraniti grafit.
- Carsko! Brezposelnost med Slovenci je visoka tudi zato, ker Šiptarji zasedajo delovna mesta. Še jaz bom kaj dopisal/-a.
- Mislím, da je dejanje neumno in nedopustno.

8. Organiziraš rojstnodnevno zabavo. Dvema prijateljema poveš, koga vse boš povabil/-a. Ko poveš, da je povabljen tudi sošolka, ki ima motnje v gibanju, govoru in drži telesa, ti prijatelja rečeta, da bo zabava čudna, če bo tam prisotna tudi ona. Kako se odzoveš?

- Izjava te preseneti. Si mnenja, da z zabavo ne bi bilo nič narobe, če bi bila na njej prisotna tudi sošolka. Ampak zaenkrat ne odgovoriš in boš še razmislil/-a o tem.
- Na kraj pameti ti že v osnovi ne bi padlo, da bi na rojstnodnevno zabavo povabil/-a invalidno osebo.
- Izjava te preseneti. Prijateljema poveš, da sošolka BO med povabljenimi, da pa njima ni potrebno priti, če jima to ne ustreza. Sta pa seveda povabljen.
- Prav imata. Res bi bila čudna zabava. Boš še razmislil/-a o povabilu.

Hvala za sodelovanje⁹!

⁹ Pripravila: Karmen Kukovič, Mladinski svet Občine Slovenske Konjice, 2015

Vrednotenje odgovorov Testa sprejemanja različnosti

1. vprašanje a =4, b =2, c =1, d =3	5. vprašanje a =1, b =4, c =2, d =3
2. vprašanje a =3, b =4, c =1, d =2	6. vprašanje a =2, b =1, c =4, d =3
3. vprašanje a =4, b =1, c =3, d =2	7. vprašanje a =3, b =1, c =4, d =2
4. vprašanje a =4, b =1, c =3, d =2	8. vprašanje a =2, b =4, c =1, d =3

Profili glede na doseženo raven sprejemanja različnosti

○ OD 8 - 13 TOČK

- Nesprejemanje in zavračanje različnih kultur je zame nesprejemljivo. Bolj ali manj aktivno ukrepam proti vsakemu nesprejemanju in diskriminaciji pripadnikov in pripadnic različnih kultur.

○ OD 14 - 20 TOČK

- Nesprejemanje in zavračanje različnih kultur je zame nesprejemljivo. Ne sodelujem še pri aktivnem ukrepanju zoper nesprejemanje in diskriminacijo pripadnikov in pripadnic različnih kultur.

○ OD 21 - 26 TOČK

- Kultur, ki so različne od moje, ne sprejemam, vendar do pripadnikov in pripadnic teh nisem nasilen/-na oziroma do njih javno ne kažem odklonilnega odnosa.

○ OD 27 - 32 TOČK

- Kultur, ki so različne od moje, ne smatram kot enakopravnih in jih ne sprejemam. Svojega odnosa ne skrivam.